

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 34/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда, Андреом Јаковљевић, као записничарем, у прекршајном поступку према малолетном сада пунолетном АА, због прекршаја из члана 332. став 1. тачка 74. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 805/20 од 11.12.2020. године, поднетом против правноснажне пресуде Прекршајног суда у Новом Саду 02 Прм 114/20 од 16.09.2020. године и правноснажног решења Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду 302 Пржм 226/20 од 27.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 805/20 од 11.12.2020. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна пресуда Прекршајног суда у Новом Саду 02 Прм 114/20 од 16.09.2020. године и правноснажно решење Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду 302 Пржм 226/20 од 27.10.2020. године и предмет враћа Прекршајном суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Новом Саду 02 Прм 114/20 од 16.09.2020. године малолетни сада пунолетни АА оглашен је одговорним због прекршаја из члана 332. став 1. тачка 74. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, па је осуђен на новчану казну у износу од 10.000,00 динара, коју је на основу члана 40. Закона о прекршајима дужан да плати у року од 15 дана по правоснажности пресуде и одређено да ће у супротном суд на основу члана 315. Закона о прекршајима посебним решењем одлучити о начину извршења неплаћене новчане казне и изречено му је 6 казних поена, као и заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 3 месеца и обавезан је на плаћање трошкова прекршајног поступка у паушалном износу од 1.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудне наплате.

Решењем Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду 302 Пржм 226/20 од 27.10.2020. године, одбачена је као неблаговремена жалба браниоца окривљеног АА изјављена против првостепене пресуде.

Против напред наведених правноснажних одлука захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац под бројем Птз 805/20 од 11.12.2020. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 4. у вези са чланом 81., 83. став 1., 291. и 293. Закона о прекршајима у вези члана 1. став 2., 9. став 3. и 4., 40. став 2. и 4., 49., 74., 75. и 78. став 3. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и повреде материјалног права у смислу члана 265. став 1. тачка 4. Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев усвоји, побијане одлуке укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку.

На седници већа о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима, обавестио Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. Закона о прекршајима у вези члана 49. и 75. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица из члана 83. Закона о прекршајима, а што је било од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Из списка предмета произилази да је малолетни сада пунолетни АА, рођен ...2002. године, учинио прекршај из члана 332. став 1. тачка 74. Закона о безбедности саобраћаја на путевима дана 11.06.2020. године, дакле као старији малолетник, као и да му је упућен позив, где је на месту примаоца наведено „за законског заступника малолетног АА“, да се јави у суд дана ...2020. године – ког дана је навршио 18 година старости, те да је тог дана обављено саслушање малолетног сада пунолетног АА, приликом ког саслушања није искључена јавност, а исто је обављено без присуства родитеља и браниоца.

Чланом 83. став 1. Закона о прекршајима прописано је да ће се, ако је малолетни учинилац прекршаја пре или у току прекршајног поступка постао пунолетан примењивати одредбе о малолетницима, осим одредаба о васпитним мерама.

Чланом 49. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у ставу 1. прописано је да малолетник мора имати браниоца приликом првог саслушања, као и током читавог поступка, а у ставу 2. прописано је да ће, ако сам малолетник, његов законски заступник или сродници не узму браниоца, њега по службеној дужности поставити судија за малолетнике, док је у ставу 3. прописано да

бранилац малолетника може бити само адвокат који је стекао посебна знања из области права детета и преступништва младих.

Чланом 75. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је у ставу 1. да ће се када се суди малолетнику увек искључити јавност.

Чланом 300. Закона о прекршајима предвиђено да је да ће се у поступку према малолетнику увек искључити јавност.

Одредбе које прописују прекршајни поступак према малолетницима, као посебан прекршајни поступак, нису систематизоване на једном месту, већ су садржане у материјалноправним одредбама, у глави VI, члан 71. до 83. и процесноправним одредбама, у глави XXXIII, члан 291. до 300. Закона о прекршајима.

Дакле, у прекршајном поступку према малолетнику примењују се одредбе главе XXXIII Закона о прекршајима, а остале одредбе прекршајног поступка предвиђене Законом о прекршајима само ако нису у супротности са одредбама прописаним у глави XXXIII (члан 291. став 1.). Ако другачије није прописано Законом о прекршајима, у прекршајном поступку према малолетнику сходно се примењују одредбе Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (члан 291. став 2).

На овај је начин Закон о прекршајима у делу који се односи на прекршајни поступак према малолетнику, дефинисан као *lex specialis* у односу на Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, који је *lex generalis* и који се сходно примењује онда када у Закону о прекршајима нема посебне регулативе у односу на одређено питање. Примарна је примена Закона о прекршајима, а када одређено питање њиме није уређено, примењује се сходно Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

У конкретном случају ради се о прекршајном поступку који је вођен према лицу које је у време када је прекршај, који је предмет овог поступка учињен, био старије малолетно лице, за које постоји претпоставка да не може у потпуности да се стара о својим правима и интересима због недовољне душевне развијености и узраста, у ком поступку јавност, а у циљу претежнијег интереса малолетника, није била искључена, што произилази из записника о његовом саслушању, нити је исти у поступку имао браниоца, а бранилац му, од стране суда, није постављен ни по службеној дужности.

Како је сходно цитираним одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (члан 49. став 1.), предвиђено да малолетник приликом првог саслушања, као и током читавог поступка мора имати браниоца, иако Закон о прекршајима не поставља овај услов, док је обавеза искључења јавности у поступку према малолетнику предвиђена како Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (члан 75.), тако и Законом о прекршајима (члан 300.), Верховни касациони суд налази да се основано

захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца истиче битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. у вези са чланом 291. и чланом 300. Закона о прекршајима и члановима 49. и 75. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Налазећи из изнетих разлога, да је правноснажним одлукама учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка, на коју се указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев и на основу члана 286. став 1. и 287. став 4. Закона о прекршајима, одлучио као у изреци пресуде, односно укинуо побијане одлуке и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање, да би се у складу са примедбама изнетим у овој пресуди донела правилна, јасна и на закону заснована одлука, водећи посебно рачуна о правилној примени одредби члана 71. став 2. и 83. Закона о прекршајима.

Како су правноснажне одлуке укинуте због повреде закона и то битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4. Закона о прекршајима, то остале повреде закона истакнуте у захтеву за заштиту законитости, као беспредметне, нису испитиване.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић, с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић